

“กรณีใดเมื่อคำเสนอและคำสนองตรงกัน แต่ปรากฏว่าสัญญายังไม่เกิด ”

โดย นางสาวปัทรินทร์ นีระพล นิตกรปฏิบัติการ

กรณีใดเมื่อคำเสนอและคำสนองตรงกันแต่ปรากฏว่าสัญญายังไม่เกิด?

หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยหลักแล้วการเกิดสัญญาต้องมีคำเสนอและคำสนองตรงกัน

คำเสนอ

คำเสนอ หมายถึง การแสดงประสงค์ต่อบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อขอทำสัญญามีหลักการ ๕ ประการ คือ

๑.๑ คำเสนอเป็นนิติกรรมฝ่ายเดียวที่ต้องมีผู้รับการแสดงเจตนา กล่าวคือ เมื่อแสดงเจตนาออกไปแล้ว คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งจะต้องรับรู้ ดังนั้นหากอีกฝ่ายหนึ่งยังไม่รับรู้ เช่น ไม่ได้ยิน ยังไม่ทราบ ยังไม่รับรู้ เช่นนี้ยังไม่เป็นคำเสนอ

๑.๒ ต้องเป็นการแสดงเจตนาโดยชัดแจ้งเท่านั้น เพราะคำเสนอเป็นการขอให้ทำสัญญา จะใช้วิธีการแสดงเจตนา โดยปริยาย หรือโดยการนิ่งไม่ได้

๑.๓ คำเสนออาจจะแสดงเจตนาโดยเจาะจง หรือต่อ สาธารณชนก็ได้

๑.๔ เมื่อได้มีคำเสนอไปแล้ว ผู้เสนอไม่มีสิทธิที่จะปฏิเสธหรือเหลือปฏิบัติต่อผู้ที่เข้าทำสัญญาด้วย เช่น โรงภาพยนตร์เมื่อได้เสนอขายตั๋ว โดยระบุรอบฉายไว้แล้ว ไม่ว่าจะประชาชนผู้ใดจะเป็นผู้ซื้อโรงภาพยนตร์ไม่มีสิทธิปฏิเสธ

๑.๕ คำเสนอต้องมีข้อความชัดเจนแน่นอน กล่าวคือ เมื่อมีคำสนองตามคำเสนอ สัญญาจะต้องเกิดขึ้น

คำสนอง

คำสนอง คือ การแสดงเจตนาของผู้สนองรับต่อผู้เสนอตกลงรับทำสัญญา ตามคำเสนอ หรืออาจสรุปสั้นๆว่า คำสนอง คือ คำตอบรับทำสัญญา ตามคำเสนอ

คำสนอง (ม.๓๖๑-๓๖๔)

คำสนอง หมายถึง การที่ผู้รับคำเสนอ แสดงเจตนา ตอบรับทำสัญญา ตามคำเสนอ โดยคำสนอนั้น

๑. หากเป็นการตอบรับถูกต้อง ตามคำเสนอทุกประการและไม่ล่วงเวลา สัญญาย่อมเกิดขึ้นทันที

๒. หากเป็นการตอบรับถูกต้องตรงกัน ตามคำเสนอทุกประการ แต่คำสนอนั้นมาถึงล่วงเวลา และเป็นการส่งโดยทางการซึ่งตามปกติควรจะมาถึงภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ หากผู้เสนอมิได้บอกกล่าว การล่วงเวลานั้นไปถึงผู้สนอง ย่อมถือว่า คำสนอนั้น มิได้มาถึงล่วงเวลา และสัญญาย่อมเกิดขึ้น (มาตรา ๓๕๘)

๓. หากเป็นคำสนอนที่ระบุข้อความเพิ่มเติม เพิ่มข้อจำกัด หรือมีเงื่อนไข ข้อตกลง คำสนอนั้นย่อมกลายเป็นคำเสนอใหม่ สัญญายังไม่เกิดขึ้น (มาตรา ๓๕๙ วรรค ๒)

กรณี que เมื่อคำเสนอและคำสนองตรงกันแต่ปรากฏว่าสัญญายังไม่เกิด

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๓๖๖ ข้อความใดใด แห่งสัญญา อันคู่สัญญาแม้เพียงฝ่ายเดียว ได้แสดงไว้ว่าเป็นสาระสำคัญ อันจะต้องตกลงกันหมดทุกข้อนั้น หากคู่สัญญา ยังไม่ตกลงกันได้หมด ทุกข้ออยู่ตราบใด เมื่อกรณีเป็นที่สงสัย ท่านนับว่า ยังมีได้มีสัญญาต่อกัน การที่ได้ทำความเข้าใจกันได้เฉพาะบางสิ่งบางอย่าง ถึงแม้ว่า จะได้ตกลงไว้ก็หาเป็นการผูกพันไม่

ม. ๓๖๖ วรรค ๒ ถ้าได้ตกลงกันว่า สัญญาอันมุ่งจะทำนั้น จะต้องทำเป็นหนังสือไว้ เมื่อกรณีเป็นที่สงสัย ท่านนับว่ายังมีได้มีสัญญาต่อกันจนกว่าจะได้ทำเป็นหนังสือ

หลักการใช้ มาตรา ๓๖๖

โดยปกติแม้สัญญาจะเกิดขึ้นเมื่อคำเสนอถูกต้องตรงกับคำสนองแต่หากเมื่อใด สัญญาได้กำหนดกันไว้เป็นข้อๆ และแต่ละข้อล้วนเป็นสาระสำคัญ คู่สัญญาต้องตกลงให้ตรงกันทุกข้อก่อน สัญญาจึงเกิดขึ้น ซึ่งในทางปฏิบัติ ข้อความ ที่ถือเป็นสาระสำคัญ ของสัญญาแบ่งได้เป็น ๒ กรณี คือ

- ข้อตกลงที่เป็นสาระสำคัญโดยสภาพของสัญญา หมายถึง ข้อสัญญา ที่โดยสภาพ จะขาดข้อนี้ไม่ได้ เช่น สัญญาจ้างว่าความ ข้อตกลงเรื่องค่าจ้าง ที่จะต้องชำระให้แก่ทนาย ถือเป็นสาระสำคัญ ถ้ายังมีได้ตกลงกันในส่วนค่าจ้างสัญญาจะไม่เกิด

- ข้อตกลงที่เป็นสาระสำคัญตามเจตนาของคู่สัญญา หมายถึง ข้อตกลงที่เกิดจากการกำหนดของคู่สัญญาว่าเป็นสาระสำคัญ หากมิได้ตกลงกัน ในข้อสัญญาเช่นว่านั้น สัญญาจะไม่เกิด

ฝ่ายนิติการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ